

В архетипната символика **куклата** е олицетворение на интуитивно-познаваемото, на скрития смисъл и подсъзнанието. Тя е атрибут на т.нар "играещ човек" (от лат. "Homo Ludens") и съпровожда детството като сензитивен период в развитието на личността.

Куклата притежава прерогативите на символичен хомункулус, на изкуствено създадено малко човече. Тя се възприема като умалено копие на интригуващ оригинален субект и съхранява в себе си идеята за загадките на човешката душевност. Едновременно с това куклата притежава функциите на могъщ апотроп, на талисман, укрепващ фундаменталната човешка сетивност. Същевременно с това има принос за подпомагане развитието на интуицията, медиативните способности и умението на индивида да "улавя" невидимата същност на предметите и явленията - тази, която е достоверна, но не непосредствено очевидна.

В митологичната система на старите българи правенето на кукли е сезонно адаптирано към периода на събиране на реколтата от текущия аграрен сезон ([жътва](#) , [гроздобер](#) , бране на [царевича](#) и др). Те участват в обредни практики с апотропейна, предпазваща насоченост и целят защита от зловредни влияния и неблагоприятни природни условия. Съпътстващите ги обредни елементи са [златни или сребърни](#) монети, вълнени [червени](#) конци, разноцветни мъниста, [билки](#) и др. Куклите се обличат и с дрехи, декорирани с разнородни [везбени](#) орнаменти. Те са своеобразна еманация на познаваемото, цикличното, архетипното, интуитивното и сексуалността.

В архетипната символика **дрехите** се асоциират с "персоната" и онова, което искаме да заявим пред околните за собствената ни същност - изчистена от следите на злободневен битовизъм и наситена с празнично достолепие. "Персоната" е вид камуфлаж - игнориращ профанното възприятие, съобщаващ на другите само онова, което ние искаме да покажем. По подобие на [наки](#)
[ите](#)

дрехите са носител на информация за регионален произход, етническа принадлежност, социален статус, имотно състояние, религиозни предпочитания и др. Дрехата е не просто "маска" - тя изразява присъствие, засенчващо ежедневната личност. Тя е белег, външен израз на нашите представи за стил, елегантност, изтънченост, естетически вкус и е специфична изява на собствените ни представи за съвършенството, за символите на силата и властта.

В мито-поетичните представи на древните българи **обувките** са не само аксесоар от ежедневието, говорещ за социалния статус и естетическия вкус на техния собственик. Те са задължителен атрибут в сватбената обрядност и са олицетворение на представите за материално благополучие, просперитет и висок обществен статус. Символиката на обувките съдържа в себе си елементи на полиморфизъм - те се свързват със знания, умения, жизнен опит, стремеж към игнориране на профанното в представите за личността и изминатия житейски път. Нерядко обувките се асоциират с женската сексуалност, с женските представи за "свобода / обвързаност" и за произтичащите от тях етични категории като "морален дълг" и "отговорност". Сленгизмът "Стъпи в обувките ми!" е специфична императивна форма на приканване към съпричастност и човечност.